

В. Д. Боднарчук, здобувач кафедри державного управління та місцевого самоврядування, Академія муніципального управління

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Сьогодні вже всім ясно, що забезпечення перспектив соціального розвитку регіонів країни і структурних економічних перетворень у рамках довгострокової стратегії можливе лише за наявності адекватного рівня розвитку інноваційної активності в реальному секторі економіки. Державне регулювання в інвестиційно-інноваційній сфері регіону повинне бути націлене на рішення конкретних задач по переходу до політики активного розвитку науково-технологічного потенціалу, створення ефективної інфраструктури науки, що забезпечує проведення наукових досліджень на світовому рівні і подальшу трансформацію їх результатів у комерційно реалізовані технології, конкурентоздатні товари і послуги.

Держава прагне перевести економіку на інноваційні рейки, наблизити вітчизняних інвесторів до вітчизняних технологій, враховуючи при цьому соціальну значущість конкретних проєктів. Не маючи коштів для серйозних вкладень з держбюджету, органи влади проте можуть достатньо активно впливати на інноваційний процес, створювати «сприятливий» клімат — законодавчий, податковий, кредитний, страховий [2, с. 86].

Державне регулювання інвестиційно-інноваційних процесів на регіональному рівні, як відзначають багато вчених, є однією з головних умов функціонування економіки в ринкових умовах. Декларована в основних документах головна задача держави в сучасних умовах полягає в захисті свободи особи, власності і підприємництва [1, с. 85]. Держава повинна уміти працювати в умовах ринку, для чого їй необхідно розробляти стратегію збереження і розвитку науково-технічного й інноваційного потенціалу регіонів країни.

Першим пріоритетом її здійснення практично всі дослідники вважають створення відповідних організаційних структур, які могли б контролювати і управляти інвестиційно-інноваційною діяльністю. З подібним підходом не можна повністю погодитися. На наш погляд, збільшення числа організаційних структур, що здійснюють регулювання інвестиційно-інноваційної діяльності,

приводить до її уповільнення за рахунок збільшення часу бюрократичних узгоджень і збільшення частини коштів, призначених для утримання апарату цих організацій.

Необхідно змінити політику фінансових інститутів, що функціонують у регіонах і, перш за все, банківської системи, яка на теперішній час не тільки не сприяє розширенню масштабів інвестиційно-інноваційної діяльності, але і багато в чому зумовлює її скорочення.

В основі державного регулювання, на думку С. С. Герасименко [3, с. 156], повинні лежати: соціально-економічні і науково-технічні прогнози державної політики у сфері фінансів, цін, грошового обігу, відтворювальної, структурної політики і др.; державні, загальноекономічні і ринкові регулятори; державні і регіональні програми, засновані на балансах і моделях оптимізації економічних процесів; державні замовлення і сучасні контрактні системи; індикативні механізми і регулятори діяльності державних підприємств і організацій і інших форм власності; механізм інтеграції регуляторів і структур.

Даний перелік свідчить про те, що без загальної макроекономічної стабілізації здійснити збільшення масштабів інвестиційно-інноваційної діяльності, рівно як і підняти зацікавленість усіх її учасників, не вдасться. Самі по собі приведені параметри нічого не коштують. Проте за їх допомогою можна оцінити стан економічної системи, порівняти його із станом інших аналогічних систем і розробити відповідні рекомендації по зміні стану в перспективному періоді.

В зв'язку з цим особливо важливо сформувати органи державної влади, які могли б реально на практиці здійснювати наступні функції [1, с. 86]: акумуляція коштів на наукові дослідження і інновації; координація інноваційної діяльності; стимулювання інновацій, конкуренції в даній сфері, страхування інноваційних ризиків, введення державних санкцій за випуск застарілої продукції; створення правової бази інноваційних процесів, системи захисту авторських прав інноваторів і охорони інтелектуальної власності; кадрове забезпечення інноваційної діяльності; формування науково-інноваційної інфраструктури; інституційне забезпечення інноваційних процесів у галузях державного сектора; регіональне регулювання інноваційних процесів; регулювання міжнародних аспектів інноваційних процесів.

В цілому з приведеним переліком можна погодитися, хоча пріоритети в ньому виставлені не цілком вірно. Реалізацію цих напрямів на практиці треба починати з підвищення статусу інвестиційно-інноваційної діяльності. Для цього необхідно збільшити обсяги фінансування інноваційної сфери і створити умови, стимулюючі її функціонування, у тому числі і за рахунок податкових пільг, аж до по-

вного звільнення учасників інноваційної діяльності від оподаткування. Необхідно розуміти, що на теперішній час регіональна влада не може підтримати інвестиційно-інноваційну діяльність і не має нагоди реально її здійснювати. Слід змінити систему формування бюджету, щоб дати місцевим органам влади можливість стимулювання інноваційної діяльності (правда і в цьому випадку важко чекати істотних змін, оскільки пріоритет віддаватиметься поточним інтересам регіону, а не перспективним можливостям його розвитку).

Література

1. *Бойко О. О.* Проблеми інноваційного розвитку в промисловості України / О.О. Бойко // *Економіст*. — 2004. — № 5. — С. 82—89.
2. *Вишивана В. М.* Управління інвестиційною діяльністю в Україні / В. М. Вишивана // *Фінанси України*. — 2004. — № 10. — С. 82—88.
3. *Герасименко С. С.* Статистична оцінка інвестиційної привабливості регіонів / С. С. Герасименко // *Актуальні проблеми економіки*. — 2006. — №12. — С. 155—159.

УДК 336.774

Л. А. Бондаренко, канд. екон. наук, доц.
кафедри банківської справи,
Криворізький економічний інститут
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

МІКРОКРЕДИТУВАННЯ ЯК ОДНА З ПЕРСПЕКТИВНИХ ФОРМ ІНВЕСТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

Малі та середні підприємства (МСП) в розвинених країнах складають важливий сектор національних економік. Якщо великі підприємства визначають рівень науково-технічного потенціалу країни, то МСП, будучи найбільш масовою формою ділового життя, забезпечують соціально-економічну стабільність розвитку. Сектор МСП відрізняється підвищеною динамічністю, здатністю до швидкого створення нових виробництв і генерації нових робочих місць.

За умов дестабілізації сучасної економіки України, обмеження фінансових ресурсів, саме суб'єкти підприємницької діяльності, які не вимагають великих стартових інвестицій, мають швидке обертання ресурсів, спроможні при певній підтримці найбільш швидко й економічно доцільно вирішувати проблеми демонополізації, стиму-